

Jaunimas

Bibliotekon ne vien knyga ar kompiuteris

Gintaras LAZDIJA

Suspažinimas su biblioteku ne vienam prasdeda nuog vaikystės. Vaikai pirmiausiai palydėci tėvelių, paskui mokytojų, o galiausiai savarankiškai atranda skaicymo džiaugsmų. Augdami jie kožnūroz mokinas rinkcis jir atsirinke, sucinka draugų. Lazdijų viešos bibliotekos vaikų skyrun savo mažytį erdvį randa pacys mažausi, katruos atsiveda tėvuliai jir mokiniai, užėnancys ca ciek per vasaros atostogas, ciek po pamokų. Čėsais ne cik vaikai ataina bibliotekon knygų, bet jir knygelė keliauna pas vaikus. Šitų kartų akcijos „Metų knygos rinkimai 2012“ vaikų kategorijon nugalėj Kęstučio Kasparavičiaus knyga „Sapnų katytė“. Knygelė buvo pristacyta Lazdijų mokyklos-daržalio „Vyturėlis“ 1a ir 1b klasių mokiniam.

SAPNUOJAM JIR SKAITOM

Kuoj gi ypatingos pasakos? Klausydami sekamų pasakų ar pacys jas skaitydami vaikai gali pasijausc kap sapni. Juk sapni jir pasakoj nēr neįmanomo ar negalimo – gali lakioc an debesies, kalbėcis su katuki. Lazdijų viešos bibliotekos bibliotekinykė darbu su vaikais Aldona Grečnienė, atėjus suscikiman su vaikais, jų paklausė, kokius jie sapnus sapnuoja. Mažieji vienas po kito ėmė porinti, ką sapnuoja. Daugelis emocingai porino savo geruosius sapnus, cik vienas kitas prispažino kamuojamas košmarų. „Jei skaicysite gražas pasakas, sapnuosite gražius sapnus“, – pasiūlė būdą, kap nesapnuoc slogių sapnų, bibliotekinykė.

Metų knyga vaikų kategorijon vožiausia „Sapnų katytė“, sekama bibliotekinykės lūpom, suintrigavo jir sudomino vaikus. Vieni jau pasakos vidurin panorėj knygelį perskaicyt, tad buvo mielai pakviesci apsilankyc bibliotekon. Dar labiau vaikai ce-

kavinos knygu, kadu pasakos pabaiga buvo nutylėta. Jiš būro vaikų vienas pristatomą pasaką jau buvo perskaitis, kici prižadėj, jog cikrai skaicys. O tiem, katriej abejoj, ar pasaka patiks, ar ne, buvo patarta jų tiesiog perskaicyt. „Vertint knygų galima tik tadu, kadu jų perskaitai“, – vaikam sakė mokyklos-daržalio „Vyturėlis“ direktorkos pavaduotoja Janina Gudžiauskienė.

Kad vaikam paciktų, bibliotekinykei pavyko dėl artistiškumo, sukurtos emocijos jir gebėjimo atvirai bendraut su mažaisiais. Vaikam, kap jir suaugusiems, labai svarbu jausc, kad jais cekavinas jir jie jišgirsici, suprantami. Pasakose pakavotos pamokomos mislys pasrodo per pasakotojo balso tonų, mimikų, pokalbio su vaikais tėkmį. Svarbu, jog pasakų veikėjai jir situacijos pasdaryt artimos kožnam. Jei pasakon veikia gyvūnai, tai kodėl nepascekavinus, ar vaikai turi augycinių, koki jų vardai, jei katukė mokyklon keliauna an debesio, kap mokyklon ataina pacys vai-



Bibliotekinykės pristacyta knyga „Sapnų katytė“ sudomino jir suintrigavo pirmokėlius.

kai. Smulkmenos, ale jos svarbios. Vaikas gaudamas dėmesio tadu jima pastikėc žmogum, jį atpažįsta. Dažnus Lazdijų viešos bibliotekos lankytojus atpažįsta jir bibliotekinykės, dyrbancios su vaikais, A. Grečnienė jir Žana Černiauskiene. Jos intuivyviai jautia, kokių knygų vaikai atajo, kiek česo pralais bibliotekoj, kur pasrinks atsīsėc.

KŪRYBIŠKUMO JIR DISCIPLINOS

Lazdijų viešos bibliotekos vaikų skyrų neretai puoša lankytojų piešiniai, rankų darbo darbeliai, vyksta maži vaidinimai, kuruose dalyvauja pacys vaikai (bibliotekos savanorai), sekas pažaisc šachmatais jir kitais stalo žaidzimais, sustikc mylimų knygelių autorus – tep skatinamas kūrybiškumas. Drausmė nuo mažens palai-koma bibliotekon galiojančiom taisyklēm.

Praveitais metais vaikų skyruj aktyvūs buvo ape 800 skaicytojų.

Dalis jų ataina knygų, kita dalis naudojasi vieša priveiga. Kiciem vaikų skyruje jauku po pamokų ruošc namų darbus arba tiesiog ca pat perskaicyt patikusių knygų. Kartais vaikai susrenka ruošc projektus. Jir sekas pasakyc, kad biblioteka tai labai gera vieta – informacija jiš karto po ranku.

Biblioteka bendradarbiauna su rajono ugdymo įstaigom įvairiose srityse. Pirmiausia projektų ingyvendzinimo, katrų rezultatas – gaunamos naujos knygos, vykdomos vaikų jir jaunimo užimtumo programos, įvairinami laisvalaikio pralaidzimo būdai. Kita jiš tokių sričių – užtikrinc, jog biblioteka netaptų pamokas be pričinos pralaidziančių vaikų priebėgu. Tad mislis paskavoc bibliotekon nėra cinkama. Ale laisc laisvalaikį po pamokų ar vasaros atostogų česu vaikai jyra kviečiami.

Ca darbuojancios bibliotekinykės sucinka, jog darbi be pedagogino supracimo būt sunku. Darbuojanc neretai tenka pabūc jir mokytojom, gebėc patarc jir pamokyt tep, kad vaikai viskų prijimt jir suprast. Renkancis knygas jos tep gi tampa patarėjom. Kap patart vaiku, jei pati nebūsi skaitius tų knygų? Tad nerai-kia dzyvycis, kad jin kalbas su vaikais jos laidzias ape perskaicytas knygas.

SKAICYMO DZIAUGSMAS

Sunku pasakyc, kas lemia vieni ar kitų knygų populiarumų. Pagal bibliotekinykį, negalima tvyrtyc, kad labiausia graibstomos knygos jyra naujausios. Šiuoj česu populiariausi tarpe paauglių jyra Stephenie Meyer, Christopher Paolini, Richelle Mead, Lauren Kate knygų ciklai. Pradzinių klasių mokinia dzievina Jill Murphy „Netikusi ragana vėl įkliūva“ bei Knister „Ragana Lilė ir bailusis vikingas“ knygas. Galima cik pasakyc, kad knygos populiarumui įtakos turi vaikam žinomų žmonių nuomonė, ragėci filmai, sukurci pagal knygas, jir atsiliepimai, katruos išgirsta jiš draugų – pasiūlymai.

Jei vaikai nuog mažumės rinktus knygas pacys, pagal tik cik jiem vieniem žinomus kriterijus, meilė knygai būt neįkainojama. Rozais meškos paslaugų vaikam padaro suaugę, kurie vaikų ar paauglių knygas vertina pagal savo supracimų. Norinc paragint skaityt pastariem patinkancias knygas, ne cik vaiko neparagina, bet jir jį atgraso nuo skaicymo. Kitas klausimas – ar suaugę gali patart, jei pats nebūna jų skaitęs? Šic nekalbama ape klasikų ar knygas, katros raikalyngos perskaicyt mokyklon. Geriausis raginimas skaicyt – leisc rinkcis tas knygas, katros vaikui jyra mielos.



Vienos jiš populiariausių knygų, skaitomos vaikų jir jaunimo Lazdijų viešos bibliotekos vaikų skyrun.

Bendruomenė

Maža bendruomenė – „Lazdynėlis“

Gintaras LAZDIJA

Reikalas priklausyc, jausctis grupės naru yra vožna žmogaus gyvenimo dalis. Žmogus būna daugelio bendruomenių naru, ale kiek gali gerai darbuic vienon ar kiton bendruomenėn, priklausu nuog jo pacies. Bendruomenės atsiradimas priklausu nuog teritorijos, užsijėmimo, propesijos, religijos, ir tankiai jos būna dzidelės savo narių skaičium. Kitos bendruomenės susdaro dzidesnės bendruomenės vidurin jir randas dėl raikalo arba pacikimo. Tankiai jos būna mažasnės, ale scipros jir smagios, sudarytos žmonių norėjimu. Būtent tokiu būdu susdarė maža bendruomenė Lazdžiuose – draugių klubas „Lazdynėlis“, šiuosmet atšventis dzviej metų gimtadzienį.

PACI PRADZIA

Klubo atsiradimo pagrindai buvo sudaryci jiš natūralaus raikalo – molulėms su vaikuciais susiburc jir pabendrauc vožnais tuoj metu klausimais. Nesvarbu, ar vaikas draugėn pyrmas, ar ne, auginimo jir dažiūrėjimo klausimų netrūksta. Motulės su savo draugėm, mamom, draugės daktarais jir kitais specialistais tarasi, bendrauna, ale kodėl visiems nesusiburc rozu? Tadu žinios surenkamos jir pasdalinama patirtim.

Kita klubo atsiradimui pagrindų sukūrusi prielaida buvo socializacija. Pagimdį vaikų moteros dažniausiai dvejus metus lygtai „jiškrenta“ jiš aktyvaus gyvenimo – jišaina vaiko dažūrėjimo atostogų. Tadu propesinis darbas jir ryšai tampa riboci, tankiai mainos bendravimas tiek su draugais, tiek su arcimaisiais. Arcimaisi tampa tiej žmones, katriej tuoj metu jišgyvena tų patį – vaiko atėjimū an šito svieta jir mažojo auginimū. Todėl su vaikuciu jišait jir sustikc bendramincius yra naudinga ne cik vaikus auginančiom draugėm, ale jir paciem mažausiem.

Trecioji klubo atsiradimų paraginūs prielaida – sudaryta galimybė klubo nariam susburc Lazdžijų viešon bibliotekon. Jos diraktorka Renata Rudienė neliko abejinga iniciatyvai steigti klubū jir sudarė būdū klubo suscikimus organizuot bibliotekon. Tankiausia vaikų skyriun kartą per dzvi nedėlias vykstantys suscikimai džiuginu ne tik tėvulius, ale jir mažausius. Biblioteka – tai daiktas, katran net pacys mažausi, būsimi bibliotekos lankytojai

ir renginių lankytojai, jau randa sau mielo darbo – spalvingų knygelijų, žaislų, o jir pacį svarbiausių – panašių jin savi, būsimų (kap katriem – jau jir dabar) savo daržalio draugū.

KLUBO VEIKLA

Klubas jinkūrtas Kristinos Cibulskės veiklū prieš dvejus metus, kadu paci sūpavo mažąjį savo sūnelį. Pirmucinė klubo jinkūrimo mislis – vaikas jir mama, ale tai tikrai nereiškė, kad tėvuliai nebuvo laukiami. Metai greita prabėgo jir pirmos klubo narės jau grįžo jin savo darbus, vaiko priežūros atostogos beigės. Ale klubo veikla nenutrūko. Derinanc čėsū jir galimybės, suscikimai vyksta toliau, augant vaikam klausimų jir reikalo sustikc nesumažėjo, ale juos rangc daros vis sunkiau, visų energijų jir laikų palikus darbi.

Tankiai motulės su vaikais atajusios jin klubo narių sustikiman temų pokalbiui randa graita begerdamos arbatū jir besivaišydamos gardumynais, neretai savo paciū pagamintais. Kitų suscikimų tema būna aiški jir žinoma jiš anksto – švenčiant šventes ar laukiant sveciū. Klubi „Lazdynėlis“ lankės ne vienas specialistas.

Šiltu metų čėsu, geru pagadu suscikimai jiš bibliotekos patalpū persikelia kitan daiktan. Tada darban jinsijungia jir daugiau tėvulijų, jir klubas tikrai pasdaro draugių klubū. Vaikam – vėl kitokis supracimas, suspažinimas su svieta. Klubo nariai laidzias jir jin keliones. Pereitais metais savo gimtadzienį šventė vaikū pakajun Marijampolėn, mojaus mėnasį važiau draugių dzienos šventėn Visuo-



Klubo „Lazdynėlis“ dvejų metų gimtadzenio šventės akimirka.

menės harmonizavimo parkan, o vasarū dalyvau „Dusios regaton“ su buriuotojų klubū.

Draugių klubas „Lazdynėlis“ visadu yra atviras pasiūlymam jir idėjom bei laukia naujų klubo narių, katrais galima tapc bet katruoj metu. Pasak K. Cibulskės, naujokus jie sucinka draugiškai jir svecingai. Mielai laukiama pamačies jir jiš specialistū, katriej su tėvuliais galėt pasdalyc savo žinojimu jir galėjimu paciais įvairausiais klausimais, su katrais susiduria jauni tėvai. Klubas kviecia visas motulas jir tėvulius su savo atžalomis, paciom mažausiom ar jau paaugintom, apsilankyc suscikimuose, suspažyc vieni su kitais. Bendramincijų cia visadu surasit. Klubo suscikimo čėsū sekas dažinot susisieki su K. Cibulske (mob. tel. 8 612 75732).

GIMTADZIEŅIO ŠŪRMULYS

Jei švįsc, tai švįsc. Tiksliausi žodziai, katrais sekas paporyc ape antrą klubo gimtadzienį. Kokis gimtadzenis be torto jir žvakelių bei dovanū, daugybės balionū jir gero ūpo? Buvo visko. Prieš nedėliū Lazdžijų viešos bibliotekos salėn vyko klubo gimtadzenis. Šventėn dalyvavo ape 30 žmonių. Jauniausiam šventės dalyviu buvo vos daugiau nei metukai. Smagus jir linksmas kolektyvas šoko, dainavo jir žaidimus žaidė su Fėju jir Fėjuki. Paslui kelias valandas vaikuciai dziaugės batutu. Klubo nariai vaišinos didziuliu gimtadzenio tortu jir kūrė ateciies planus. Už šitū šventį klubo organizatorė K. Cibulskė dėkavoja Lazdžijų viešai bibliotekai jir jos darbuotojai Žanai Černiauskienei, katroj jyra klubo narė jir po vaiko priežūros atostogū neseniai grįžo darban. Pagal Ž. Černiauskienį, planū jir misliū – daugybė. Dabar jyra mislis organizuoc mažus vaidzinimus, naudojanc pirščinines lėlas, ar renginukus pasakū skaičiumi. Ale visa tai reikia aptartc su

klubo nariais jir tam pasruošt. O kol kas vis dar gyvenama neseniai vykusiū gimtadzenio šventi.

Šventės organizatorai jir dalyviai dėkavoja Astai Bagdonienei (Fėja) jir mažajai Lukai (Fėjukė) už šventės programėlį, katros su vaikai turiningai pralaido laikū: statė bokštus, ajo lankcyniū apsiavi Fėjos kurpaites, žaidė krepšiniū bei kitus žaidimus, šoko jir giedojo. Už vaikam labai pacikusių staigmenū – pažyciotū (paskolintū) batutū gimtadzenio šventei – rangėjai dėkavojo Rūtos jir Sauliaus Stankevičių draugei. O už gardžiausių an svieta jir nuostabiai papuoštū gimtadzenio tortū su persikais aciū sakė klubo narei Žanetai. Giedodami „Su gimimo diena“ jir pūsdami dzvi žvakelas an torto ne vienas linkėjo klubū jilgū darbo metu.

MAŽAJAI BENDRUOMENEI

Renata Rudienė (Lazdžijų viešos bibliotekos diraktorka): „Žinanc, kad pirmū vaikystės metų patircis lieki vožna visam gyvenimu, tai motulijų, tėvulijų jir mažū vaikuciū klubo „Lazdynėlis“ veikla įgauna dar didesnį prasmį. Šilci emociniai ryšai, sudarį per pirmus metus, padeda vaikū augti sveiku jir saugiu, daro įtaką jo savijautai, pascikėjimui jir vėlesniem ryšam su žmonėm. Labai vožna, kad jaunos draugės lankos bibliotekon, suspažįsta su aplinkū, suscinka naujų pažįstamū, atranda bendrū temū. Mažukai pratinas vartyc knygelas, dziaugias jų piešinukais. Klubas „Lazdynėlis“ bibliotekoj darbuja dvejus metus, planuojam klubo plėtrū, siūlom naujų veiklū, naujų potyriū, surištū su zobovom, vaikū jir jų tėvulijų mokymusi“.

Žana Černiauskiene (bibliotekininkė darbu su vaikais, klubo narė): „Noriu savo jir motulijų vardu padėkavoc klubo jinkūrėjai, iniciatorei Kristinai Cibulskai už šaunias

mislis, begalinį entuziazmą, už tai, kad jungė motulas, aktyviai ragino prisjuncg prie komandos, išiliec jin klubo veiklū. O klubū noriu palinkėc dar jilgū gyvavimo metu, toliau daryc pradėtus darbus, visiem nariam kuo tankiau bendrauc, dalincis dziaugsmis jir vargais, jintraukt klubo darban kuoj daugiau draugių jir nigdi neprarast noro klubo veikom“.

Kristina Cibulskė (klubo jinkūrėja, psikologė, Lazdžijų pedagoginės psikologinės tarnybos diraktorka): „Laukianc klubo antro gimtadzenio, visi pajutom, kad raikia pokyciū. Kadangi rudenį grįžau jin darbū, pirmiausiai pajautiau, kad tiesiog nebeturu čėso organizuoc klubo veiklū, kad būtinai raikia žmogaus, norincio jir galincio to jimsis už manį, kad klubas gyvuotū. Kadangi kitų narių poreikiai taip pat mainos, augant mažukam, grįžus darban, žinia, kad mum raikia naujos veiklos, naujų vėjų, raikia dalyviūs ragyc kožnam jieškoc kluban savo daikto jir prisdėc prie savo raikalū patenkinimo, katriej gali labai skircis. Vienam raikia galimybės paplepėc, kitam – pamainyc aplinkū, trecam – priklausyc grupei, ketvirtam – parodyc save kažkokion veiklon ir pan. Artimiausiu čėsu reikėt nariū poreikiūs jir laukimus aptarc dar rozū jir tuoj žiniu remiancis planuot klubo veiklū. Aš visadu norėjau, kad nariai būtų aktyvūs davėjai, o ne pasyvūs gavėjai, ale tam raikia čėso, kantrybės jir noro. Būtau laiminga, jei Žana Černiauskiene taptū šitos veiklos tėsėju bibliotekon, o aš būtau eilini klubo nari, katroj čėsais tepgi gali neateit jin suscikimus, dėl ko niekas nesugriūt, katrai nereikt prieg nieko derintis. Jau norėtau tiesiog mėgaucis tuo, kas savaimc vyksta be mano pagalbos jir didelio jindėlio. Žinoma, tikrai neatsisakau pravesc kokio nor suscikimo, pastarimo psikologiniais ar kitais klausimais“.



Fėja jir Fėjukė su vaikais šoko, dainavo jir žaidė.